

Gerard Kramer

Parallellie bij Paulus

WoordStudie

-

We zijn niet zo gewend naar de Bijbel te kijken als een literair werk. Dat is begrijpelijk, want de bijbelschrijvers hebben hun geschriften niet geschreven om onze esthetische gevoelens te strelen of ons te ontroeren door gedurfde stilistische experimenten. Des te mooier vind ik het, dat desondanks de Bijbel wel degelijk blijkt geeft van de literaire vaardigheden van sommige schrijvers. Zeker heeft God de Heilige Geest de schrijvers geïnspireerd en ze laten opschrijven wat ze moesten schrijven. Maar zelfs in onze Nederlands vertalingen vallen de verschillen in taalvaardigheid en stilistische bekwaamheid tussen de schrijvers op. Een voorbeeld van een echte taalvirtuoos is de apostel Paulus. Aan zijn stijl is te zien dat hij een geschoold, ontwikkeld auteur was.

Parallellie

Het begrip *parallellie* kan worden gedefinieerd als *opvallende overeenkomst tussen zinsdelen of zinnen in structuur of woordvolgorde*. In de Hebreeuwse parallellie gaat het vaak om letterlijke herhaling van woorden of zinnen; zie bijvoorbeeld Psalm 136, waar om de regel de zin wordt herhaald: ‘Want Zijn goedertierenheid is tot in eeuwigheid’. Bij de Griekse parallellie is eveneens sprake van herhaling, maar dan van overeenkomstige (dus geen identieke!) woorden of woordgroepen. Interessant is dat Paulus beide typen parallellie

beheerst. Probeert u de volgende voorbeelden¹ maar eens in te delen in de Griekse dan wel de Hebreeuwse parallelle. Ik heb ze een enkele keer iets letterlijker vertaald dan in de Telosvertaling:

Romeinen 2:21-23

U dan die een ander leert – leert u zichzelf niet?

U die predikt dat men niet mag stelen – steelt u?

U die zegt dat men geen overspel mag plegen – pleegt u overspel?

U die de afgoden verfoeit – pleegt u tempelroof?

U die zich op de wet beroemt – onteert u God door de overtreding van de wet?

1 Korintiërs 1:25

Want het dwaze van God – is wijzer dan de mensen,
en het zwakke van God – is sterker dan de mensen.

1 Korintiërs 1:27-28

Maar het dwaze van de wereld – heeft God uitverkoren om de wijzen te beschamen;

en het zwakke van de wereld – heeft God uitverkoren om het sterke te beschamen;

en het onaanzienlijke van de wereld en het verachte – heeft God uitverkoren;

wat niets is – [heeft God uitverkoren]² om wat iets is te niet te doen.

---

¹) Deze voorbeelden zijn ontleend aan F.Blass, A.Debrunner, F.Rehkopf, *Grammatik des neutestamentlichen Griechisch*, 14. völlig neu bearbeitete und erweiterte Auflage, Göttingen 1976, 421-422.

²) De woorden tussen [...] moeten op grond van het voorafgaande worden aangevuld. Ook dat is een stijlfiguur, een zgn. *ellipsis* (= weglating).

1 Korintiërs 7:18-19

Is iemand als besnedene geroepen – dan moet hij het niet laten verhelpen;
Is iemand als onbesnedene geroepen – dan moet hij zich niet laten besnijden;
de besnijdenis – is niets, en het onbesneden zijn – is niets.

1 Korintiërs 10:21

U kunt niet – de drinkbeker van de Heer drinken en de drinkbeker van de demonen;
u kunt niet – aan de tafel van de Heer deelnemen en aan de tafel van de demonen.

1 Korintiërs 15:42-43

Er wordt gezaaid in vergankelijkheid – er wordt opgewekt in onvergankelijkheid;
er wordt gezaaid in oneer – er wordt opgewekt in heerlijkheid;
er wordt gezaaid in zwakheid – er wordt opgewekt in kracht;
er wordt gezaaid een natuurlijk lichaam – er wordt opgewekt een geestelijk lichaam.

Het zal u zijn opgevallen dat er ook steeds sprake is van *tegenstellingen*, soms in meervoudige zin, en van *gelijke* elementen in het midden van de tegengestelde paren. Knap, en ook mooi, vindt u niet? Maar dit gebruik van stijlfiguren is ook functioneel: het onderstreept het belang van de boodschap en maakt deze des te indringender.

Oude Sporen 2014

